

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Лазебніков О. В., Посилкіна О. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра управління та економіки підприємства

kaf.yep@nuph.edu.ua

Вступ. Як відомо, мета управління полягає в створенні і розвитку потенціалу компанії, формуванні і збереженні цінностей, визначенні стратегічних цілей, організації всіх видів поточних і оперативних робіт та процесів і ефективній мотивації персоналу. В умовах висококонкурентного ринкового середовища, інформатизації суспільства, розвитку інтеграційних процесів й підвищення ролі інтелектуальних ресурсів існуючі (традиційні) підходи до управління повинні трансформуватися в бік підвищення їх гнучкості, надійності, ефективності і корпоративної соціальної відповідальності. Це, в свою чергу, актуалізує проблему укріплення господарських зв'язків між компаніями і необхідність розвитку довготривалих і надійних партнерських відносин.

Одним із сучасних ефективних підходів до ведення фармацевтичного бізнесу є управління ланцюгами постачань (ЛП), що можна розглядати як систему взаємопов'язаних підприємств (компаній) – учасників ланцюга у напрямку руху від першого постачальника до кінцевого споживача, які взаємодіють в процесі додавання (зростання) цінності для найбільш повного задоволення потреб споживачів у лікарських засобах (ЛЗ) на взаємовигідній основі.

Проблема формування й відповідального управління ЛП актуалізується також і внаслідок пошуку компаніями нових способів оптимізації витрат, зростання вартості збоїв і відмов у процесах постачання фармацевтичної продукції, неможливості допущення зниження якості надання логістичних послуг та ін. Так, за даними зарубіжних досліджень, у середньому зриви поставок компаніями обумовлюють падіння продаж на 7% в рік, операційного прибутку на 42%, а рентабельності активів на 35%.

Метою роботи є визначення наукових принципів і методичних підходів до формування ефективних ЛП фармацевтичної продукції для підвищення фізичної й економічної доступності лікарських засобів для населення.

Результати досліджень. Дослідження наукових сфер і вивчення найкращого вітчизняного і зарубіжного досвіду щодо відповідального управління ЛП фармацевтичної продукції дозволило визначити нам базові принципи їх побудови:

- ✓ отримання балансу інтересів всіх учасників ЛП і зацікавлених сторін;
- ✓ лідерство керівництва;
- ✓ залучення і вмотивованість персоналу;
- ✓ наявність системи управління якістю у всіх ланках ланцюга постачань;
- ✓ управління ризиками;
- ✓ стандартизація і регламентація всіх процесів впродовж ланцюга постачань;
- ✓ збалансування економічних, соціальних і екологічних цілей;
- ✓ постійне удосконалення і забезпечення стійкого розвитку;
- ✓ ефективність і результативність функціонування.

Сутність запропонованої методики формування і управління ЛП фармацевтичної продукції полягає в орієнтації на сучасні вимоги до побудови логістичних систем і досягнення найкращим чином цілей як кожного із учасників фармацевтичного ЛП, так і ЛП в цілому.

Це передбачає не просто об'єднання локальних бізнес-процесів фармацевтичних компаній – учасників ЛП, а формування інтегрованих процесів, спрямованих на збалансоване

управління і досягнення загальних цілей ЛП, що змінюються під впливом не тільки зовнішніх факторів, а і внаслідок зміни взаємних вимог, що корелюють з цілями бізнес-партнерів. Схема запропонованого алгоритму формування і управління ЛП фармацевтичної продукції наведена на рис. 1.

Рис. 1. Схема алгоритму формування ЛП фармацевтичної продукції